

Νάξ. (Γυλανάδ.) Σάμ. άντρακίας ΔΒουτυρ. Μέσ' τούς άνθρωποφάγ. 54 άντρακλος Χίος

Έκ τού ούσ. άντρας και της μεγεθ. καταλ. -άκλας.

Άνηρ μεγαλόσωμος, σωματώδης ένθ' άν. κ. ά.: "Ένας άντρακλας ίσαμ' εκεί πάνω Άρκαδ. Λέ τὰ βγάνεις πέρα μ' ένα άντρακλα σαν αυτό αυτόθ. Τί άντρακλας! Κωνπλ. Αύτός όμως ήτανε ένας ψηλός, πολύ ψηλός άντρακλας, ένας γίγαντας ΔΒουτυρ. Έπανάστ. ζώων 40. Συνών. ιδ. έν λ. άντρακαρῶς.

άντρακλεά ή, άντραχλεά Εϋβ. —ΠΓενναδ. Γεωργ. γλωσσ. 2 —Λεξ. Βλαστ. άντραχλεά Εϋβ.(Αίδηψ.) άνδραχνεά Σαμοθρ. άντραχνεα Πόντ. (Σούρμ.) άντρακλεά Πελοπν. (Μάν.) Χίος άντρακλεα Πόντ. (Τραπ.) άνδρακλεά Μεγίστ. άνδρακλεά Ρόδ. άντρουκλεά Κύπρ.

Έκ τού ούσ. άντρακλα (II) κατά τὰ εἰς -εά όν. φυτῶν.

Άντρακλα (II) I, ό ιδ. Η λ. και ώς τοπων. υπό τύπ. Άντρουκλεά Κύπρ. Άνδραχλεά ό, Χίος Άχλαντρεάς Χίος

άντρακλι τό, (I) άντρακλιν Πόντ. (Οίν.) άντρακλι "Ηπ. (Δρόβιαν.) άνδράχλι Εϋβ. ("Ορ.) Μέγαρ. άνδράχλι Μέγαρ.

Έκ τού ούσ. άντρακλα (I).

Άντρακλα (I), ό ιδ.

άντρακλι τό, (II) άμάρτ. άνδράκλι Λευκ. άνδράχλιου Λήμν. άντρούκλιν Κύπρ.

Έκ τού ούσ. άντρακλα (II).

1) Άντρακλα (II) I, ό ιδ., Κύπρ. Λευκ.: Πάμε να κόψουμε άνδράκλια Λευκ. β) Ό καρπός της άντρακλας (II) I Κύπρ.: Άσμ.

Τ' άντρούκλια και τὰ κούμαρα βκαίν-νονν εἰς τὸν Άκάμαν, άφ' ότι άποχωρίστημεν, έν μου λειψεν τὸ κλάμαν.

Συνών. *άντρακλόμηλο, κούμαρο. 2) Εἶδος άκάνθης με κόκκινον και εύώδη χυμόν, όστις χρησιμοποιεῖται διά τὸ βάψιμον τῶν άβγῶν Λήμν.

άντρακλίδα ή, Νάξ. —ΠΓενναδ. 114 ΘΧελδράιχ. 36 άνδρακλίδα Πάρ. άνδρικλίδα Θήρ. Νάξ. Σίφν.

Έκ τού ούσ. άντρακλα (I) και της παραγωγικης καταλ. -ίδα. Η λ. και παρα Σομ.

1) Άντρακλα (I), ό ιδ., ένθ' άν. 2) Πεπλις ή κοινή (replis portula) της τάξεως τῶν λυθροδῶν (lythraceae) ΘΧελδράιχ 36

άντρακλίτης ό, Χίος (Λιθ.)

Έκ τού ούσ. άντρακλα (I) και της παραγωγικης καταλ. -ίτης.

Εἶδος μουγγρεοῦ, γόγγρου όμοίου κατά τὸ φαιὸν χρώμα πρὸς άνδράχην.

άντρακλοκουμαρξά ή, άντροκουμαρξά Λεξ. Έλευ-θερουδ. Πρω. Δημητρ. άντροκουμαρξά Στερελλ. (Άκαρναν.)

Έκ τού ούσ. άντρακλοκούμαρος κατά τὰ εἰς -εά όν. φυτῶν. Τὸ άντροκουμαρξά κατ' άνομ.

Άντρακλοκούμαρος, ό ιδ.

άντρακλοκούμαρος ό, άμάρτ. άντραχλοκούμαρος Εϋβ. (Κύμ.)

Έκ τῶν ούσ. άντρακλα (II) και κούμαρος.

Κόμαρος ή άνδράχλη (arbutus andrachne). Συνών. ιδ. έν λ. άντρακλα (II) I.

*άντρακλόμηλο τό, άντρουκλόμηλον Κύπρ.

Έκ τῶν ούσ. άντρακλα (II) και μηλο.

Ό καρπός της άντρακλας (II) I. Συνών. άντρακλι (II) I β.

άντρακλοσαλάτα ή, Άθην. κ. ά.

Έκ τῶν ούσ. άντρακλα (I) και σαλάτα.

Σαλάτα από άντρακλαν (I).

άντρακος ό, Πελοπν. (Λάστ.)

Έκ τού ούσ. άντρας και της ύποκορ. καταλ. -άκος.

Άνηρ: Άσμ.

Άγιε μ' Γεώργι, | βλόγα τὸ διακομιαχώρι

και γύλα τὸς άντρακους μας | τὸς διακομιαράκους μας.

άντραρος ό, Λεξ. Βλαστ. άντραρους Λέσβ.

Μεγεθ. τού ούσ. άντρας διά της παραγωγικης καταλ. -αρος.

Άνηρ μεγαλόσωμος. Συνών. ιδ. έν λ. άντρακαρῶς.

άντρας ό, κοιν. και Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) Τσακων. άνδρας πολλαχ. άδαας Σαμοθρ. άντρα Άπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Άραβάν.) Πληθ. άδριοι Άμβρ. άδριω Λήμν. άδερ Μακεδ. (Γκιουβ.) Τήν. άντρουδες Πόντ. (Κερασ. Όφ. Τραπ. Χαλδ.) άντρουδοι Πόντ. άντρουδ' Πρωπ. (Κύζ.)

Τὸ μεσν. ούσ. άντρας, ό έκ τού άρχ. άνήρ.

1) Ό άνήρ κατ' άντίθεσιν πρὸς τὴν γυναῖκα κοιν. και Άπουλ. Καλαβρ. Καπ. Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) Τσακων.: *Αντρες και γυναῖκες μαζί κοιν. Ησαν ντύο, άντρα τσαι γυναῖκα τσαι άγαπάτο πολὺ πολὺ (έκ παραμυθ.) Άπουλ. || Παροιμ. Κομμάτιν άντρας, ύλάκερη γυναῖκα (της γυναικὸς άνώτερος ό άνήρ) Κάρπ. 2) Ό άνήρ κατ' άντίθεσιν πρὸς τὸν νεανίαν ή παιδα, ό φθάσας εἰς άνδρικὴν ήλικίαν κοιν.: Αύτός δέν εἶναι πρὸς παιδί, εἶναι άντρας κοιν. Όσο εἶσαι παιδί, πρέπει νὰ σὲ θρέφουν οἱ γονεοί σου, άφοῦ όμως γίνης άδρας, τότε εἶχεις χρέος εἶς νὰ τρέφης τὸς γονεοὺς σου Κεφαλλ. 3) *Επιθετικ., γενναῖος, άνδρεῖος κοιν. και Πόντ. (Κερασ.): Άν εἶσαι άντρας, εἶβα οἶξω. Έδειξε πὼς εἶναι άντρας κοιν. Νά 'σι άδρας μι τὰ οὔλα σ' Λέσβ. (Πάμφιλ.) Εἶναι άδρας, εἶναι από τὸ άδρες άδρας (γενναιότατος μεταξὺ γενναῖων) Λευκ. || Παροιμ. φρ. Ό καθένας εἶχει τὸν άδρα του (εἶχει τὸν γενναιότερόν του) Κρήτ.

4) Ό σύζυγος κοιν. και Άπουλ. Καλαβρ. Καπ. Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) Τσακων.: *Αντρας καλός, μὰ εἶχει γυναῖκα κακειά. Αὐτή εἶναι χήρα, δέν εἶχει άντρα. Τὴν δεῖνα τὴν εἰδιωξεν ό άντρας της κοιν. Απόμ'να χὼς άδαα κι χὼς πιδιά (χὼς=χωρίς) Σαμοθρ. || Φρ. Άντροῦ πρόσωπον νὰ μὴν εἰλέπης! (εἶθε νὰ ζήσης άγαμος! Άρά) Κερασ. || Παροιμ.

*Αντρα θέλω γιὰ τὸ βράδν | κι ἄς μὴν εἶχ' ό λύχνος λίδι (ἐπὶ νεάνιδος ή όποία δέν άποκρύπτει τὴν σφοδρὰν πρὸς γάμον ἐπιθυμίαν της). Άντρα θέλω κι ἄς εἶναι και κούτσουρο (συνών. τὴ προηγουμένη). Άντρα από σοί και σκυλλί από μαντρι (μεγάλως εκτιμᾶται ή καλή καταγωγή τού συζύγου) σύνηθ. Άντρα μου, βοήθειά μου και σκέπη και χαρά μου (ό σύζυγος εἶναι προστάτης και καύχημα της συζύγου) Ψαρ. Κόρη μου, κατά τὸν άδρα σου νὰ σεῖεται κ' ή ποδεά σου (κατὰ τὴν άξίαν τού συζύγου ἐπιτρέπεται ή σύζυγος νὰ κομπάζη) Κρήτ. κ. ά. Κάλλιο άντρα μ' ένα μάτι πέρι μ' ένα παιδί (εἶναι δυσάρεστον τὸ νὰ ύπανδρεύεται μία γυναῖκα χῆρον εἶχοντα τέκνον) Πελοπν.

Σ' τ' άντροῦς τὰ κομποδέματα καντοῦται ή γυναῖκα (ή εύτυχία της συζύγου εξαρτᾶται έκ της εύημερίας τού συζύγου της) Σκυρ.

Άντραν κι άλογον ποῦ κ' εἶδει | 'ς σὴν παρίβαν ντ' εἶργον εἶδει; (ή μὴ εἶχουσα σύζυγον και άλογον τί εἶργον εἶχει εἰς τὴν

